

Kohti kasvua ja vaurastumista

28.1.2025

SUURI MUUTOS:
Suomen geopoliittinen asema
on muuttunut reuna-/puskurivaltioksi

LISÄKSI ONGELMANA:

1

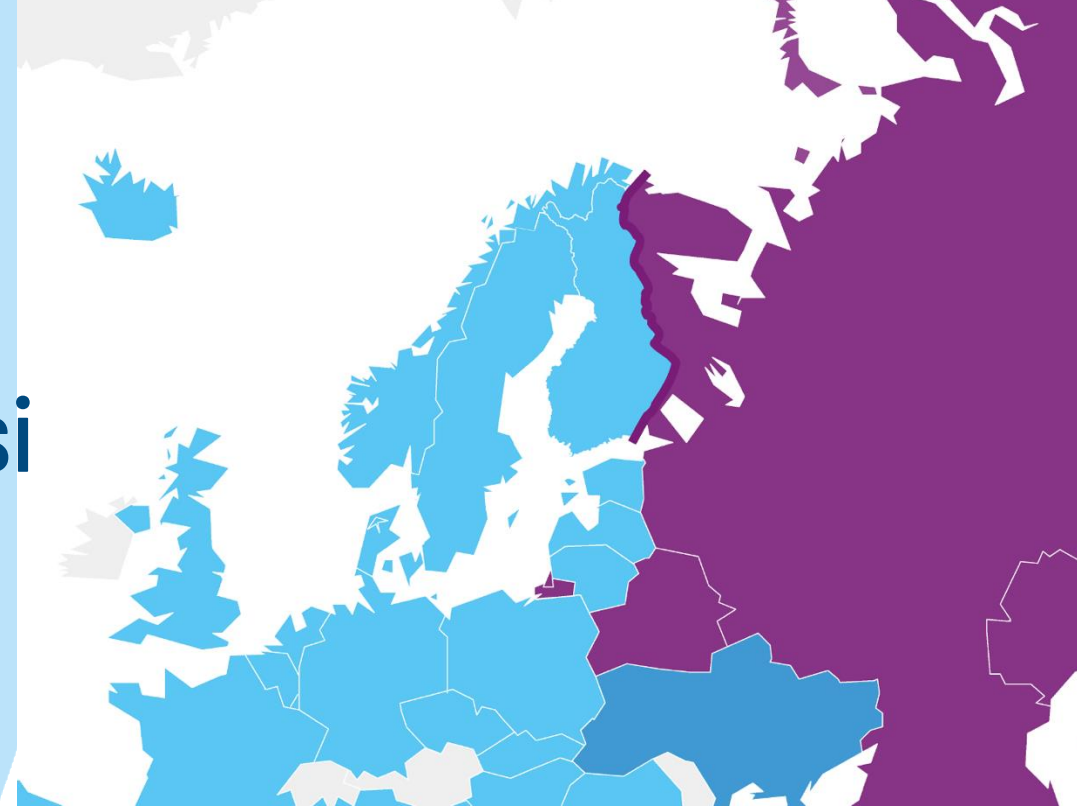
Suomi on jäänyt jälkeen
yritysten kasvussa ja
investoinneissa

2

Yritysten
omistajuus karkaa
ulkomaille

3

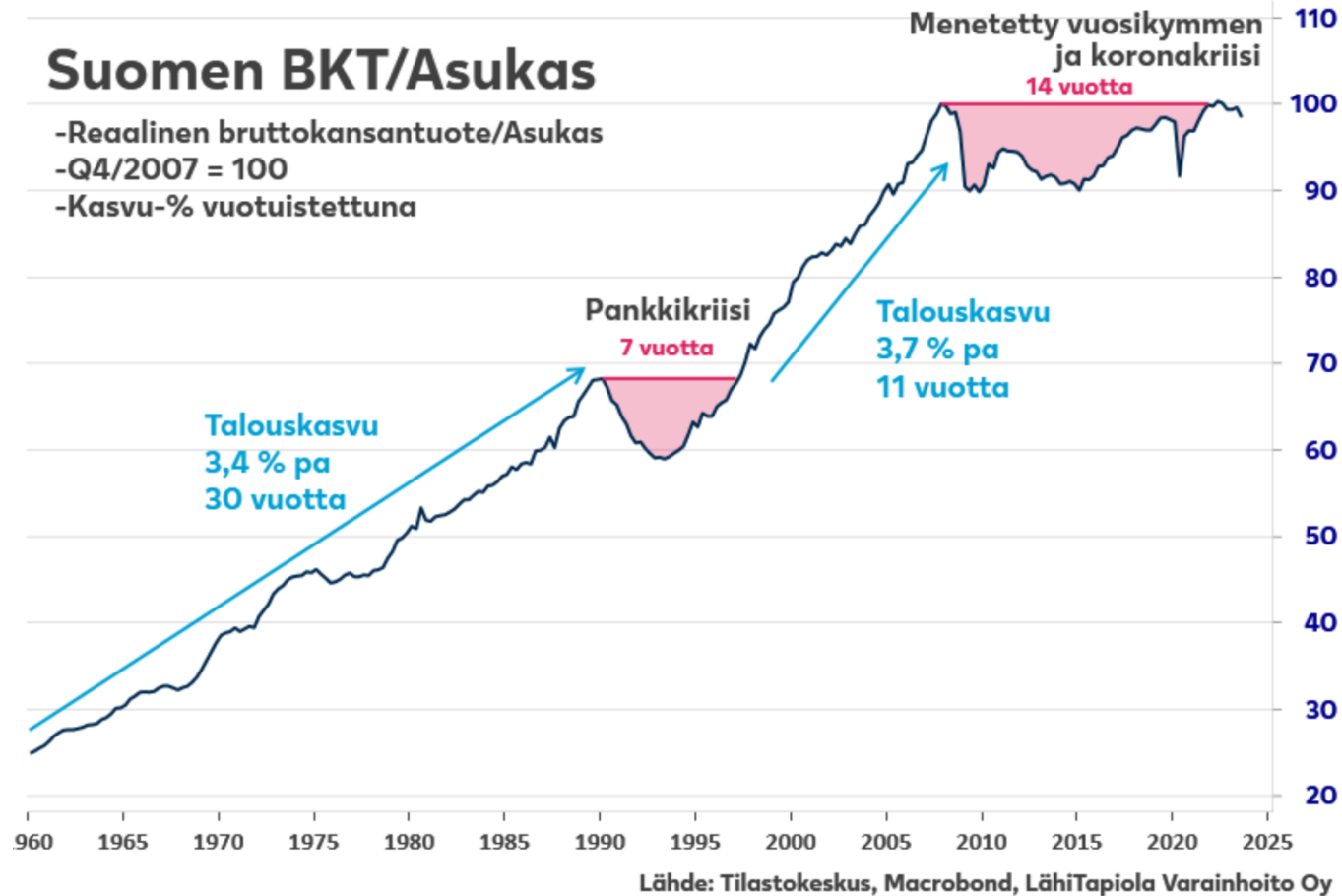
Maakuntien elinvoima
murtuu – työllisyys ja
toimeentulo vähenee

Uusia keinoja tarvitaan nyt kipeästi: Suomen talous ei ole kasvanut lähes 20 vuoteen

Perheyriyksen liitto

Perheyritysten liitto

ETLAN TUTKIMUKSESSA SELVITETTYÄ

“Perintövero lisää perheyritysten myyntejä sekä pienentää niiden investointeja ja kasvua”

Vaikutusten on tunnistettu olevan suuremmat suurilla yrityksillä kuin pienillä yrityksillä.

UUSI PERHEYRITYSTEN LIITON SELVITYS: PERHEYRITYSTEN SUKUPOLVENVAIHDOSKYSELY

YHTEISTYÖSSÄ TALOUSTUTKIMUKSEN KANSSA

Perheyrittäjien liitto

Kysely selvitti:

- 1) Miten perintö- ja lahjaverotus vaikuttaa perheyrittäjien toimintaan?
- 2) Kuinka moni perheyrittäjä on varautunut perintö- ja lahjaveroihin?
- 3) Miten suurista varautumissummista on kyse?

Kyselyn mukaan perintö- ja lahjaverotus vaikuttaa perheyrittäjiin merkittävästi:

- Varautuvat sukupolvenvaihdoksista aiheutuviin veroihin (68 %).
- Varautumisvaroja perheyrittäjissä yli 5 miljardia euroa.
- Vaikuttaa riskinottohalukkuuteen (69 %).
- Rajoittaa ja siirtää perheyrittäjien investointeja (67 %).
- Huojennus ei sovellu suureen joukkoon yrityksistä (53 %).

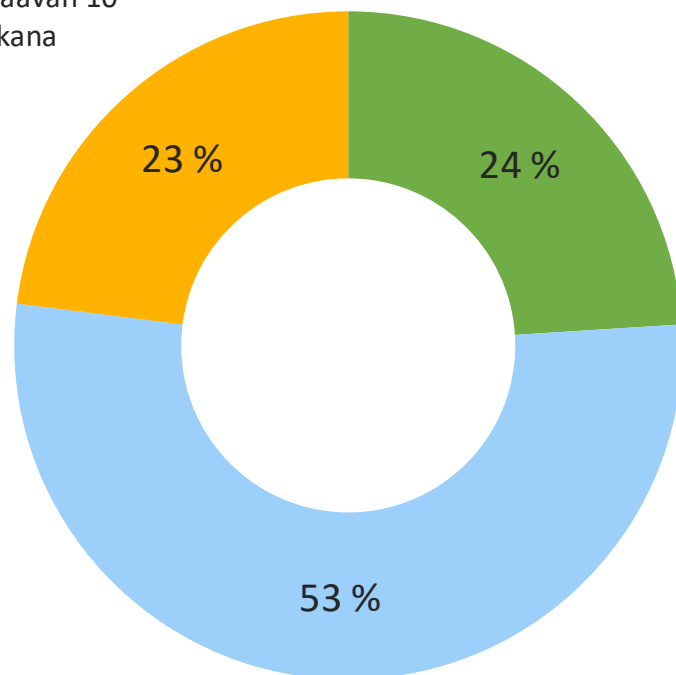
Kysely toteutettiin joulukuussa 2024 perheyrittäjille. Vastaajia oli 200. Vastaajayritysten mediaani työllisti 46 henkilöä ja liikevaihto oli 18 miljoonaa.

ONKO YRITYKSESSÄNNE KÄYNNISSÄ OMISTAJUUDEN SUKUPOLVENVAIHDOS NYT (VUONNA 2024) TAI ONKO SUUNNITELMISSA SUKUPOLVENVAIHDOS SEURAAVIEN 10 VUODEN AIKANA

■ Kyllä, käynnissä 2024

■ Kyllä, seuraavan 10 vuoden aikana

■ Ei

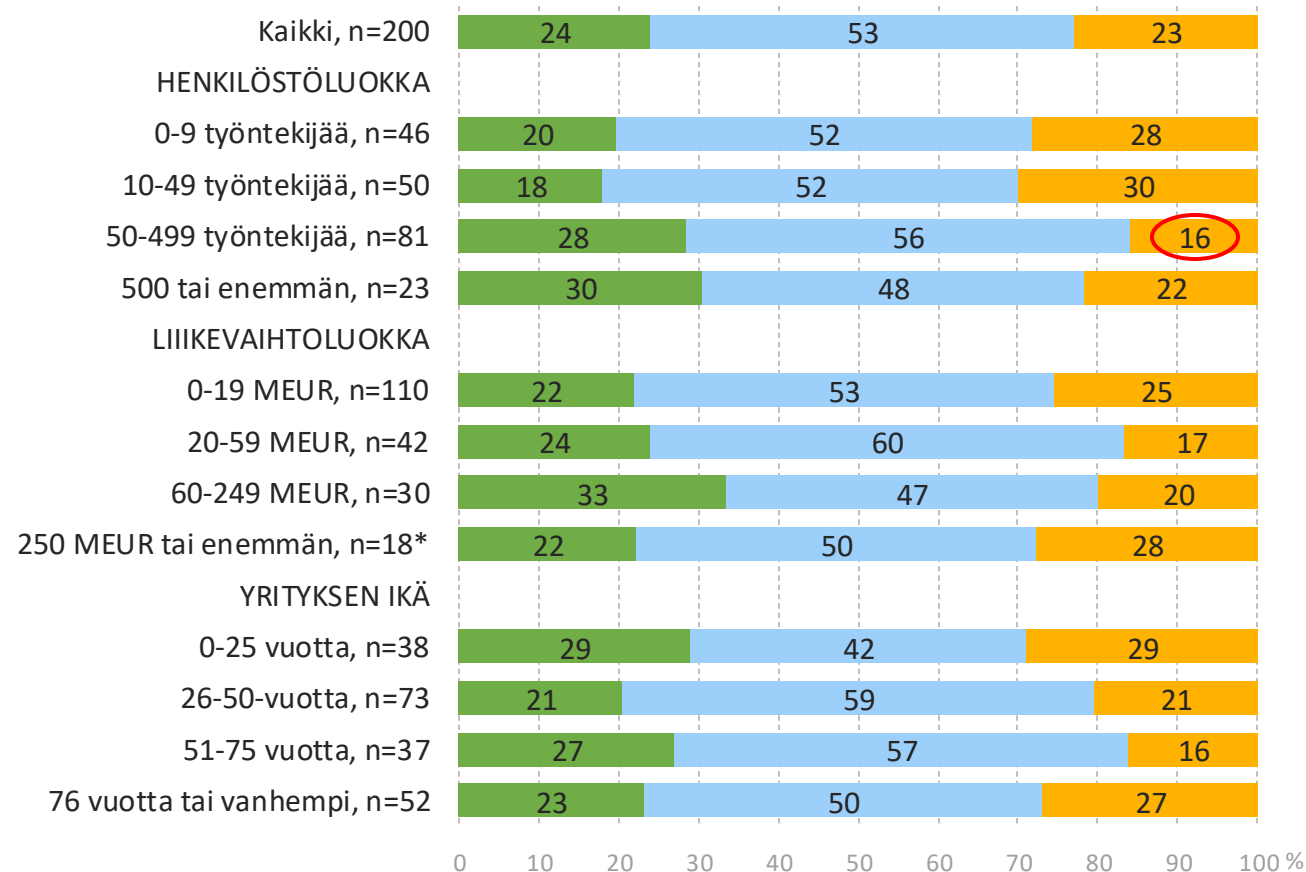
Rengastetun luvun väri osoittaa, onko ero tilastollisesti suurempi (vihreä) vai pienempi (punainen). Tuloksessa on käytetty t-testiä, joka testaa kunkin taustamuuttujan kohdalla poikkeako tulos muista vastaajista enemmän kuin mitä satunnaisvaihtelun osuus on 95 %:n luottamustasolla.

Kaikki vastaajat, n=200

■ Kyllä, käynnissä 2024

■ Kyllä, seuraavan 10 vuoden aikana

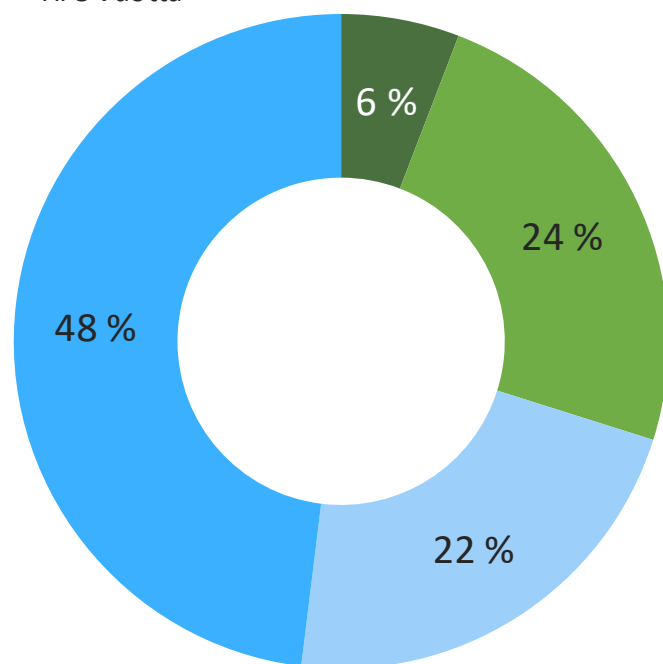
■ Ei

*) alhainen vastaajamäärä, tulos suunniteltava

KUINKA KAUAN ARVIOITTE SUKUPOLVENVAIHDOKSEN TOTEUTTAMISEN KESTÄVÄN KOKONAISUUDESSAAN?

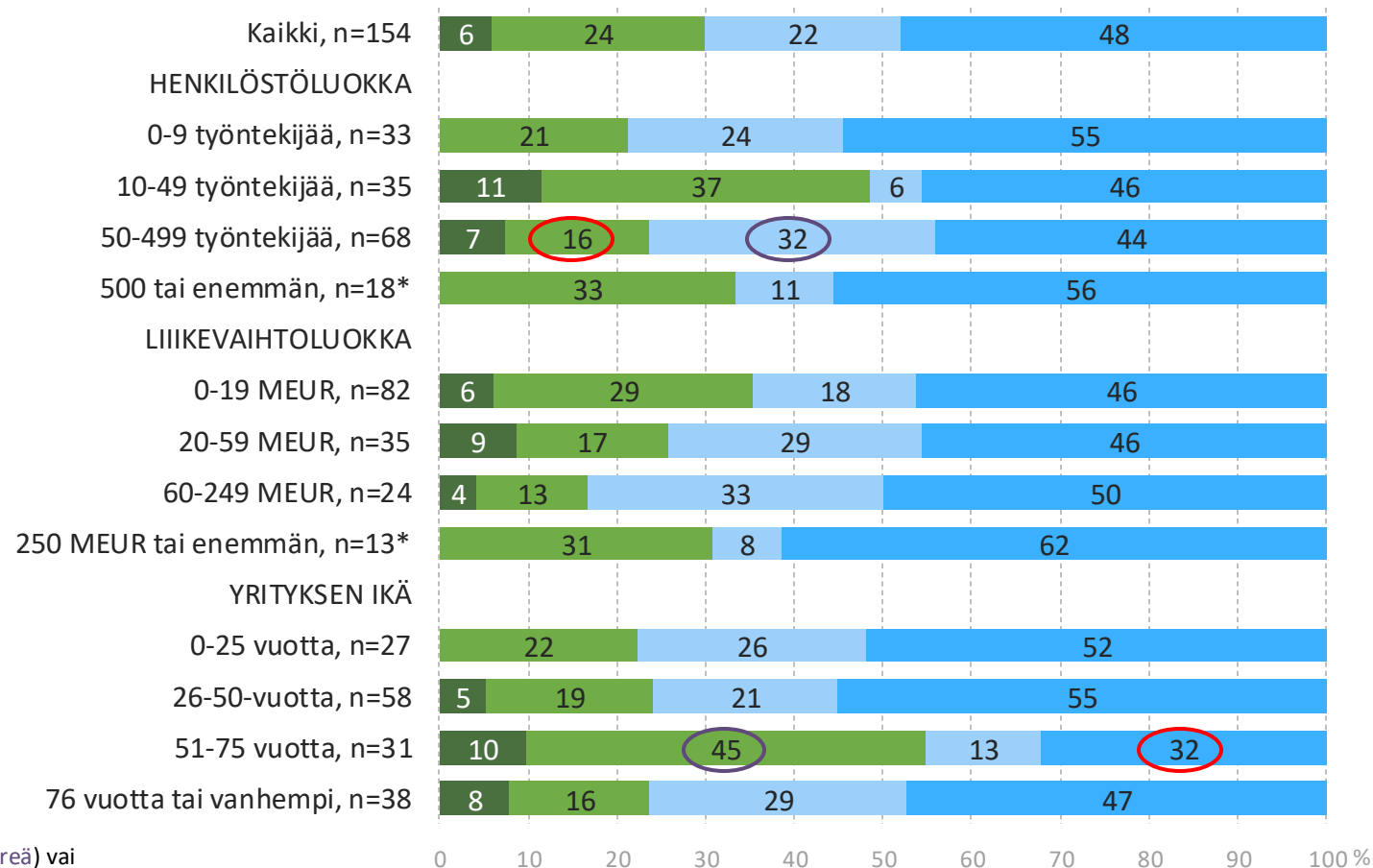
- Alle vuoden
- 1-3 vuotta
- 4-5 vuotta
- Yli 5 vuotta

Rengastetun luvun väri osoittaa, onko ero tilastollisesti suurempi (vihreä) vai pienempi (punainen).

On käynnissä/suunnitellaan käynnistämistä 10 vuoden aikana, n=154

- Alle vuoden
- 1-3 vuotta
- 4-5 vuotta
- Yli 5 vuotta

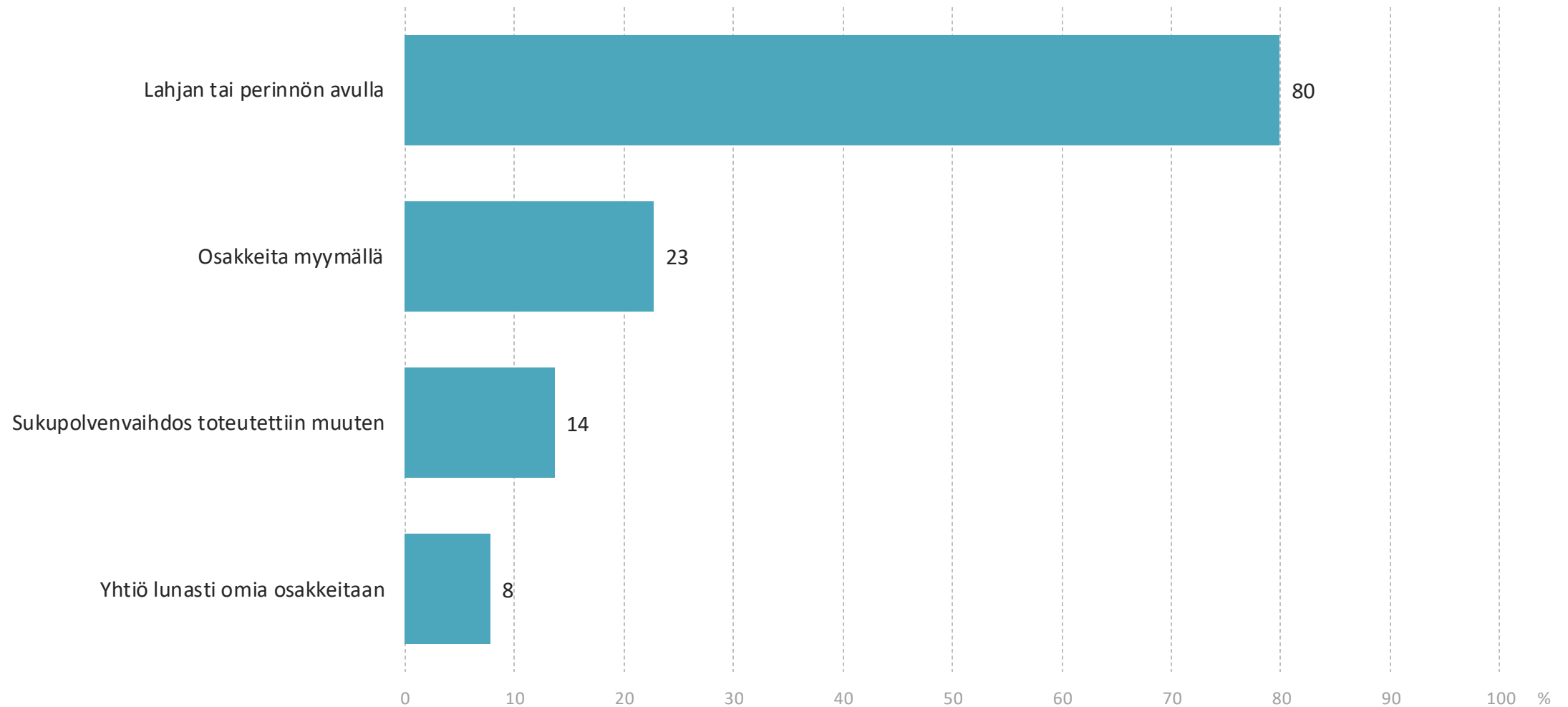

*) alhainen vastaajamäärä, tulos suuntaa-antava

15.1.2025

MITEN SUKUPOLVENVAIHDOS AIOTAAN TOTEUTTAA?

Kysymys on monivalintakysymys.

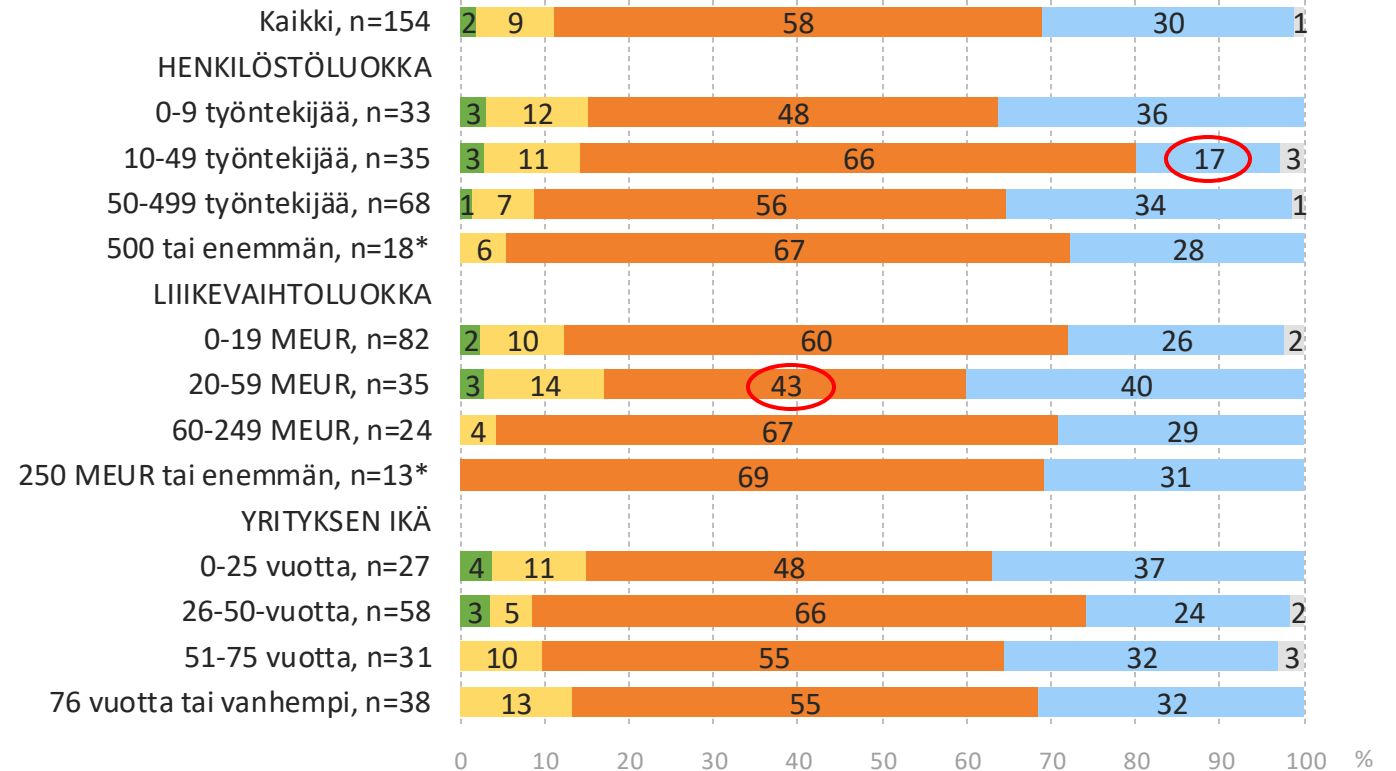
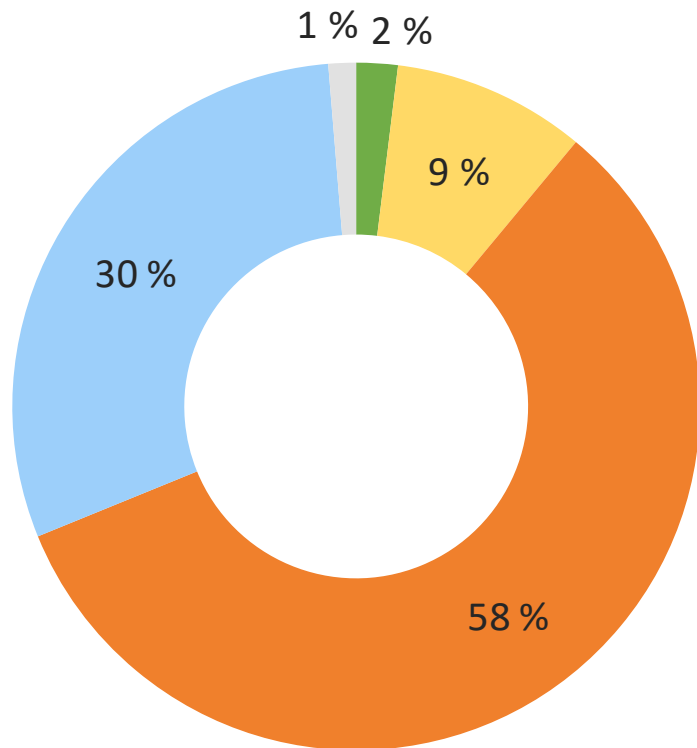
Yrityksessänne on kerätty tällaisia vararahastosijoituksia nimenomaan perintö- tai lahjaveron maksamista varten joko yritykselle tai omistajille, Arvio euromäärästä

Summa

Miten sukupolvenvaihdos vaikuttaa investointisuunnitelmiinne?

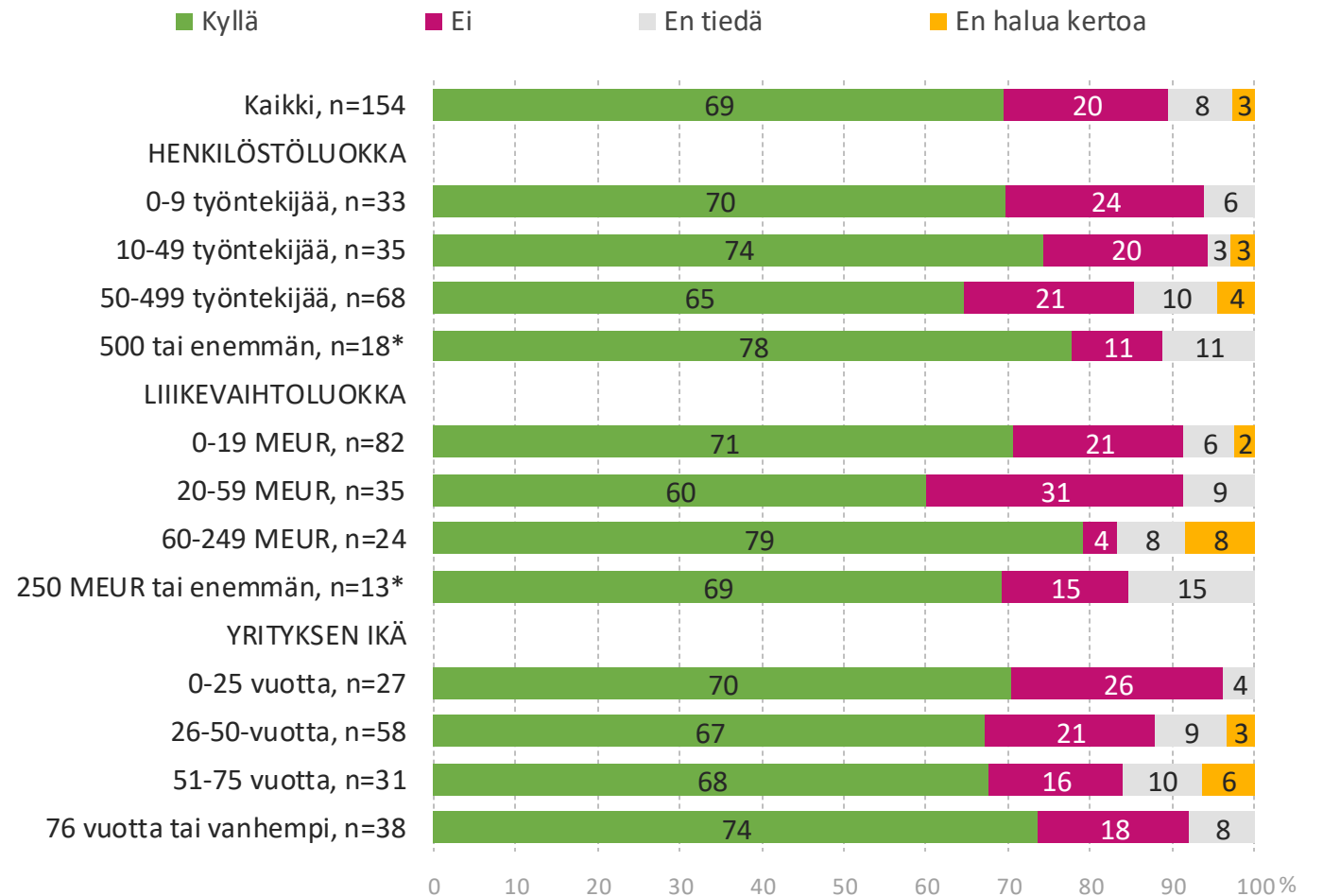
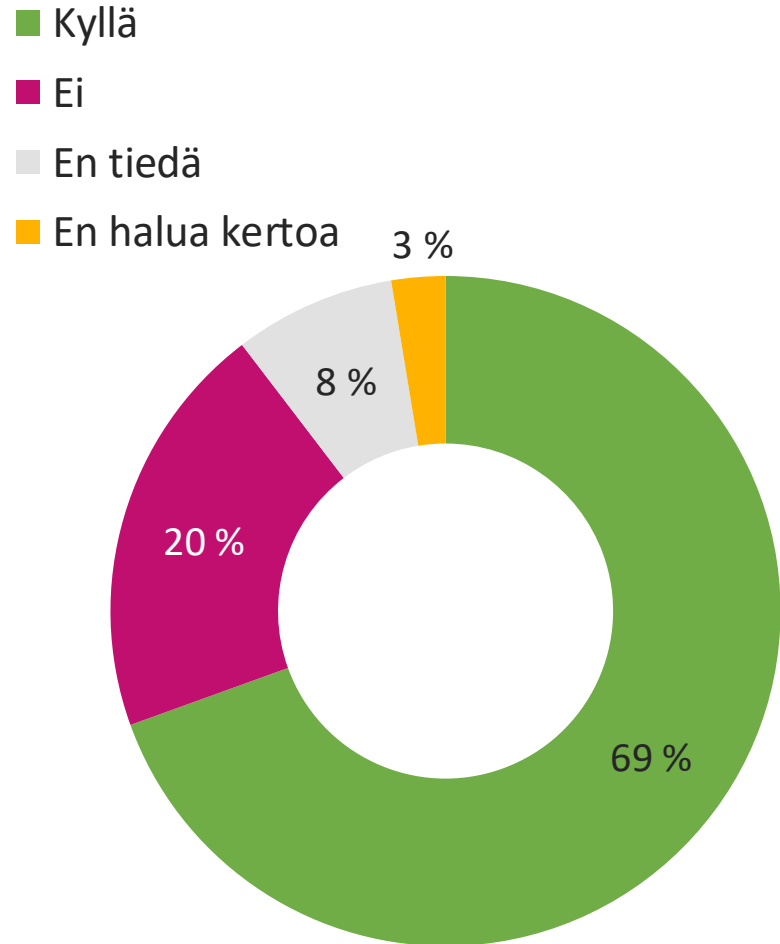
■ Sukupolvenvaihdos vauhditti investointeja
■ Sukupolvenvaihdos siirsi suunniteltuja investointeja tulevaisuuteen
■ Sukupolvenvaihdos rajoittaa tulevien investointien tekemistä
■ Sukupolvenvaihdoksella ei ollut vaikutusta investointisuunnitelmiimme
■ Ei vastausta

On käynnissä/suunnitellaan käynnistämistä 10 vuoden aikana, n=154

*) alhainen vastaajamäärä, tulos suuntaa-antava

Vaikuttaako perintö- ja lahjaveroon varautuminen riskinottohalukkuuteen?

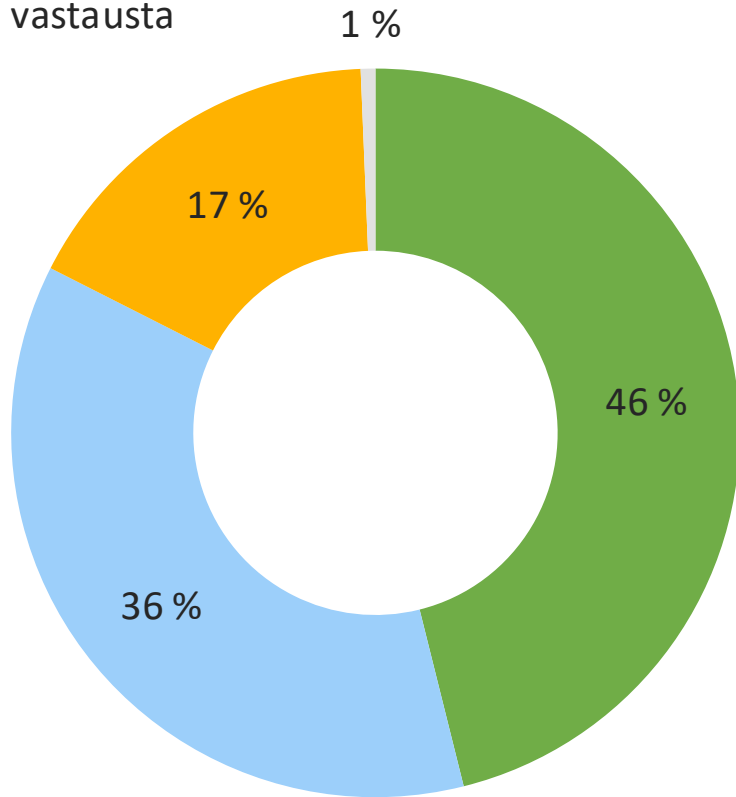

On käynnissä/suunnitellaan käynnistämistä 10 vuoden aikana, n=154

*) alhainen vastaajamäärä, tulos suuntaa-antava

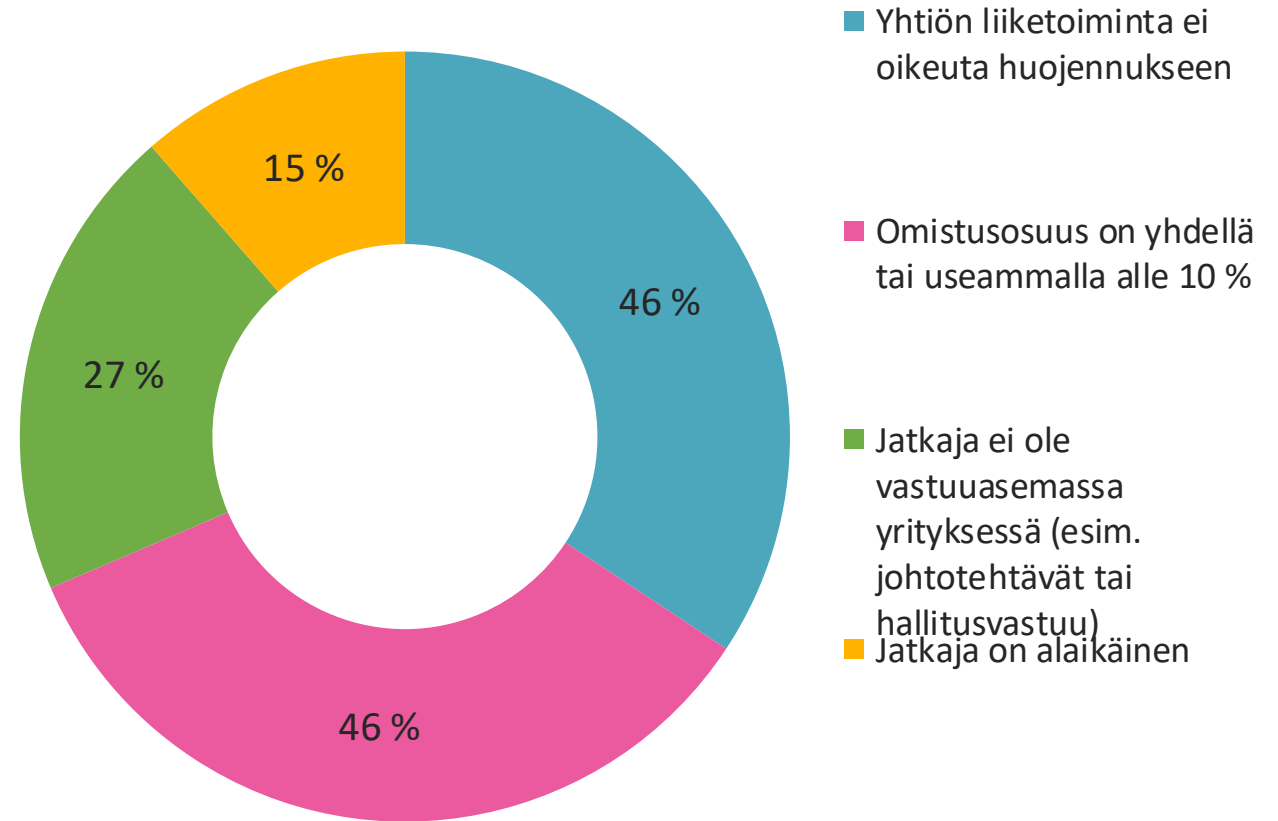
Soveltuuko yritykseenne tai osaan siitä perintö- ja lahjaverolain mukainen sukupolvenvaihdoshuojennus?

- Kyllä kokonaan
- Kyllä osittain
- Ei sovellu
- Ei vastausta

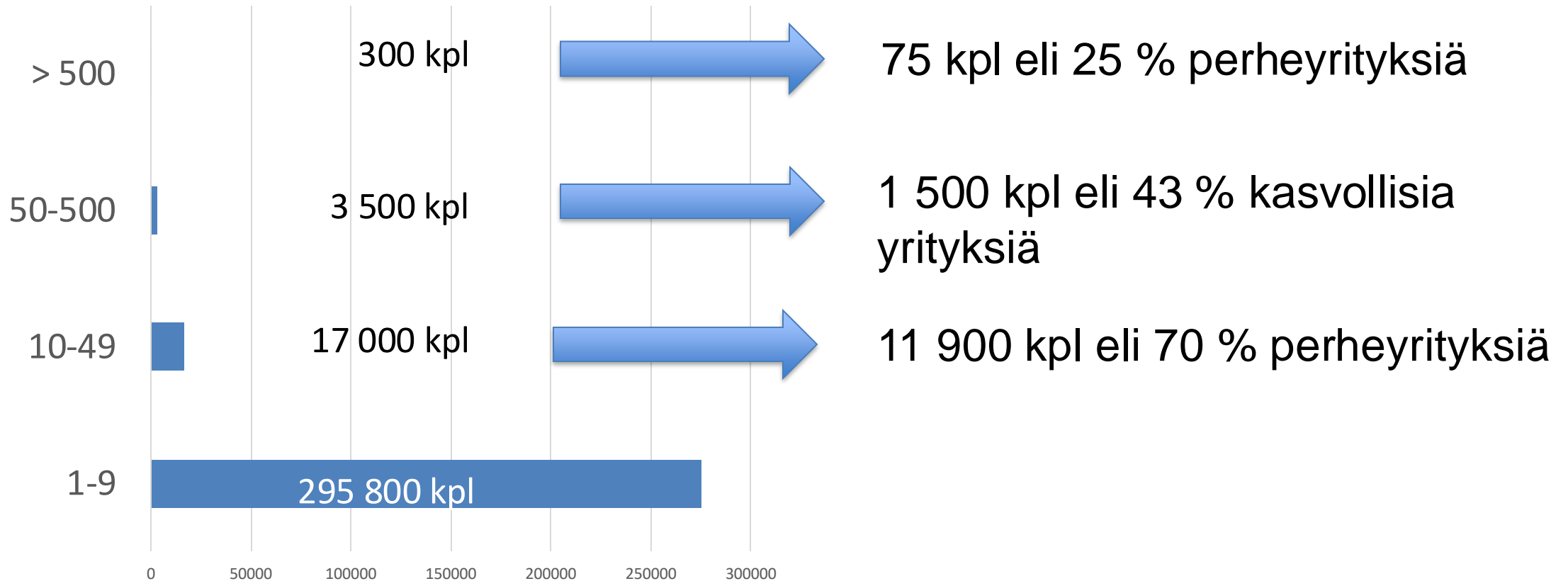
On käynnissä/suunnitellaan käynnistämistä 10 vuoden aikana, n=154

Miksi ei?

PERHEYRITYSTEN MÄÄRÄ ERI YRITYSLUOKISSA

TYÖNANTAJAYRITYSTEN JAKAUMA

KYSELYTUTKIMUKSEN TULOKSET KOKO PERHEYRITYSRYHMÄÄN SOVELLETTUNA

Perheyritysten liitto

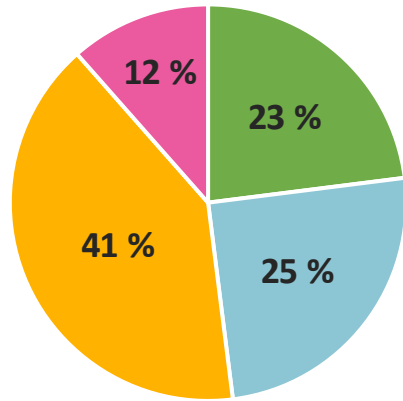
Henkilöstömäärä	0-9	10-49	50-499	yli 500	
Yritysten määrä		17000	3500	300	
Perheyritysten määrä		11900	1500	75	
Vastaajayritysten määrä	46	50	81	23	
Yritykselle kerätty, %-osuus vastanneista		22 %	19 %	21 %	
Yritykselle kerätyt varat yhteensä	28 700 000	28 200 000	65 600 000	72 000 000	
Yritykselle kerätyt varat, mediaani	2 000 000	1 000 000	3 000 000	5 000 000	
Mediaanilla laskettuna koko perheyritysryhmään		2 618 000 000	855 000 000	78 750 000	
Omistajille kerätty, %-osuus vastanneista		10 %	21 %	38 %	
Omistajille kerätyt varat yhteensä	57 050 000	1 600 000	29 300 000	37 500 000	
Omistajille kerätyt varat, mediaani	3 000 000	800 000	1 250 000	5 000 000	
Mediaanilla laskettua koko perheyritysryhmään		952 000 000	393 750 000	142 500 000	Yhteensä €
Yhteensä mediaanivarat per yritysryhmä	ei laskettu	3 570 000 000	1 248 750 000	221 250 000	5 040 000 000
50-499 työllistävät + yli 500 tt yhteensä				1 470 000 000	

Tutkimusaineiston rakenne

Kaikki vastaajat, n=200

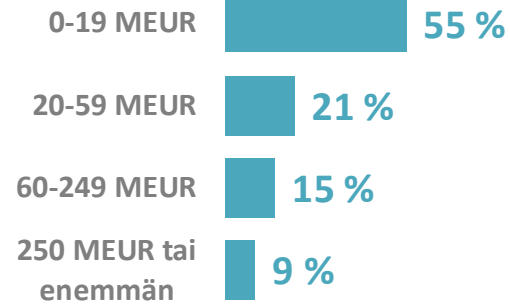
HENKILÖSTÖLUOKKA

- 0-9 työntekijää
- 10-49 työntekijää
- 50-499 työntekijää
- 500 tai enemmän

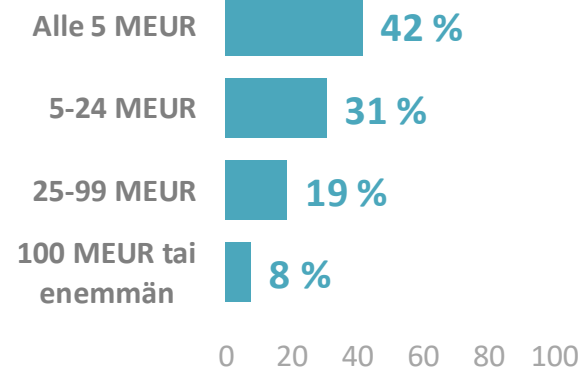

LIKEVAIHTOLUOKKA / PÄÄOMA

LIKEVAIHTOLUOKKA

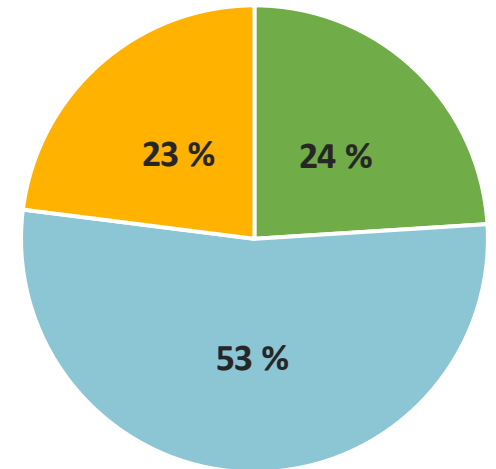

OMA PÄÄOMA

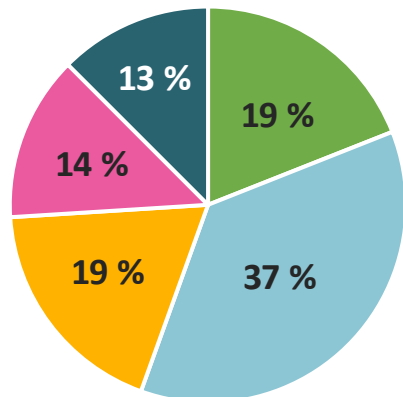
Onko yrityksessänne käynnissä omistajuuden sukupolvenvaihdos nyt (vuonna 2024) tai onko suunnitelmassa sukupolvenvaihdos seuraavien 10 vuoden aikana

- Kyllä, käynnissä 2024
- Kyllä, seuraavan 10 vuoden aikana
- Ei

YRITYKSEN IKÄ

- 0-25 vuotta
- 26-50-vuotta
- 51-75 vuotta
- 76-100 vuotta
- yli 100 vuotta

PERINTÖ- JA LAHJAVERON KÄYTTÄYTYMISVAIKUTUKSET

Olli Ropponen, Elinkeinoelämän tutkimuslaitos Etlä

Helsinki 17.01.2025

TUTKIMUSHANKKEEN TARKOITUS

Hankkeella on kolme keskeistä pyrkimystä:

- 1) Tuoda suurelle yleisölle tietoa **perintö- ja lahjaverotuksen vaikutuksista**
  - Tätä kautta luodaan pohjaa **suomalaiseen keskusteluun**
  - Tarkastellaan veron vaikutuksia talouden toimijoiden **käyttäytymiseen**
    - A. **Perinönjättäjän**
    - B. **Perinnönsaajjn**
    - C. **Yritysten**
- 2) Tuoda tietoa **muiden maiden** perintöverokäytänteistä
- 3) Tuoda tietoa **Ruotsin ja Norjan** perintöveroratkaisuihin (2005/2014) johtaneista keskeisistä **argumenteista** sekä reformin aikaisesta **tilanteesta**

KESKEISET PERINTÖVERON POISTOA EDELTÄNEET ARGUMENTIT RUOTSISSA JA NORJASSA

Ruotsi (13.7.2000 veropohjatutkimus -> 17 seminaaria, 13 asiantuntijaraporttia, väliraportit ja loppuraportti):

- 1) Eloonjääneen **puolison** kohtaamat hankaluudet (ennen aiempaa reformia)
- 2) Pienyritysten **sukupolvenvaihdokset**
- 3) **Verosuunnittelumahdollisuudet**
- 4) **Ei koeta oikeudenmukaiseksi** (varakkaammat pystyvät välttämään -> vero lankeaa keskiluokalle)
- 5) **Hallinnollisesti kallis ja pienet verotuotot**

- Norja (2013 valtiovarainvaliokunta)

- 1) Perheyriyten **sukupolvenvaihdokset**
- 2) Verojärjestelmän **yksinkertaistaminen**
- 3) **Ei koeta oikeudenmukaiseksi**
- 4) **Hallinnollisesti kallis ja verotuotot pienet**

YHTEENVETO

- Suomessa on käytössä perintö- ja lahjavero
- Myös useissa muissa maissa on **käytössä** perintö- ja lahjavero, useissa maissa se on **poistettu** ja joissain maissa sitä **ei ole ollutkaan** (eroja maiden valinnoissa)
- Pohjoismaista Ruotsissa ja Norjassa vero on poistettu, koska
  - Vaikeutti perheyriyten **sukupolvenvaihdoksia**
  - Aiheutti **hallinnollista taakkaa**
  - Keräsi suhteessa kustannuksiin vain **vähän verotuloja**
  - Sisälsi **verosuunnittelumahdollisuuksia**
  - Sitä **ei koettu oikeudenmukaiseksi**
- Tällaista järjestelmää ei katsottu saatavan toimivaksi, mistä syystä vero **poistettiin**

YHTEENVETO

- Kirjallisuus tunnistaa perintö- ja lahjaverolla useita **käyttäytymisvaikutuksia**
  - Perinnönjättäjän päätöksiin (mm. **maastamuutto**)
  - Perinnönsaajan päätöksiin (mm. **työn tarjonta**)
  - Perheyrittysten toimintaan (mm. **investoinnit, kasvu**)
- Käyttäytymisvaikutukset vaikuttavat veron **tehokkuuteen**
  - Ne myös rajoittavat **potentiaalia** kerätä verotuottoja
- Kirjallisuus tunnistaa, että **perinnönjättäjällä** on selvästi enemmän mahdollisuuksia reagoida perintöveroon kuin perinnönsaajalla
  - **Säästämisspätös vääristyy** varallisuuteen kohdistuvien verojen vuoksi
  - Perinnönjättäjän **kotipaikan valinta** reagoi (varakkailla hyvin herkästi) - Tämä vaikuttaa myös muihin veropohjiin (ansiotulo & kulutus)
  - **Ei-reaalisten** reaktioiden rooli jopa reaalisia suurempi
  - **Elinaikaiset lahjat** yksi tunnistettu veronvälittelemistapa

YHTEENVETO

- **Perinnönsaajan** kohdalla perinnönsaaminen:
  - Pienentää perinnönsaajan **työn tarjontaa**
  - Lisää **yrittäjäksi** ryhtymisen todennäköisyyttä
  - Perintövero myös lisää **aliraportointia**
- Perintövero vaikuttaa myös **perheyritysten** toimintaan:
  - Lisää yrityksen **myymisen** todennäköisyyttä
  - Pienentää **investointeja** ja **kasvua**
  - **Lisää** yrityssectän **kriisinsietokykyä** (korona-aika)
  - Yrityksiin liittyvät muutokset läikkyvät myös **muihin veropohjiin** (kuten yhteisöveropohjaan)

YHTEENVETO

- Perintö- ja lahjaveroa puntaroidessa tulee huomioida hyvän verojärjestelmän kriteerit
- **Hyvä verojärjestelmä** on ainakin
  - **Tehokas** (vs vääristymät)
  - **Oikeudenmukainen** (Ruotsin ja Norjan keskeinen argumentti epäoikeudenmukaisuus)
  - **Neutraali** (eri verolajeja verotetaan eri tavalla)
  - **Yksinkertainen** (arvostuksiin liittyvät kysymykset vaikeita; hallinnollinen taakka)
- Suomen perintö- ja lahjaveron kohdalla on syytä pohtia **mitä verolle pitäisi tehdä**
- **Onnistuukohan** veron korjaaminen?

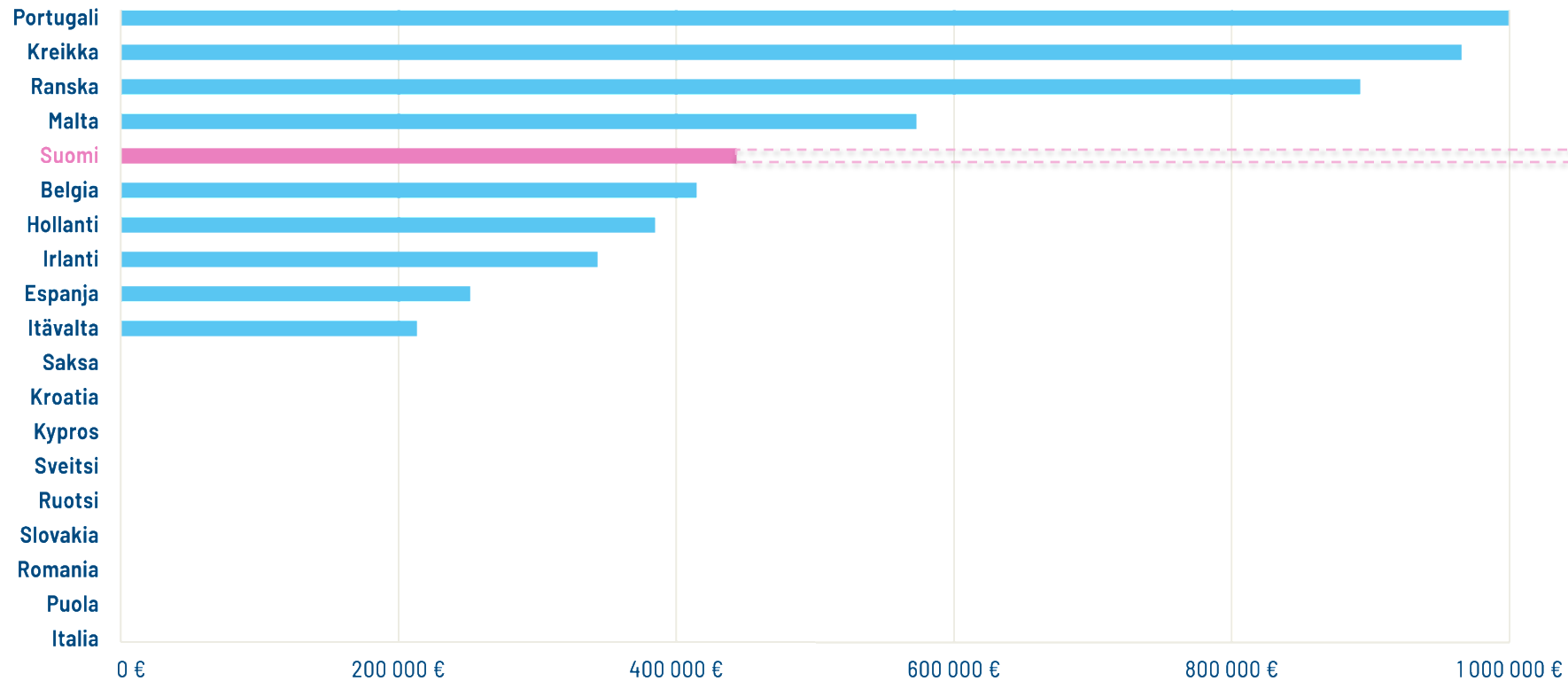
PERHEYRITYSTEN LIITTO:
PERINTÖ- JA
LAHJAVERON POISTO
TOISI KASVUA JA
VAURAUTTA SUOMEEN

Suomessa perheyrietykset maksavat viidenneksi eniten perintö- ja lahjaveroa (huojennettuna!)

Perheyrietysten liitto

Esimerkkinä 10 milj. euron arvoinen yritys, verot euroina

Ilman huojennusta
Suomessa vero olisi

1,29 milj. €

KUN VERO KORVATAAN LUOVUTUSVOITTOVEROLLA:

1

Suomalaiset yritykset voivat
investoida enemmän ja
kasvaa nopeammin

2

Yritykset pysyvät
kotimaisessa
omistuksessa

3

Perheyritykset
pitävät maakunnat
elinvoimaisina

Luovutusvoittoverosta

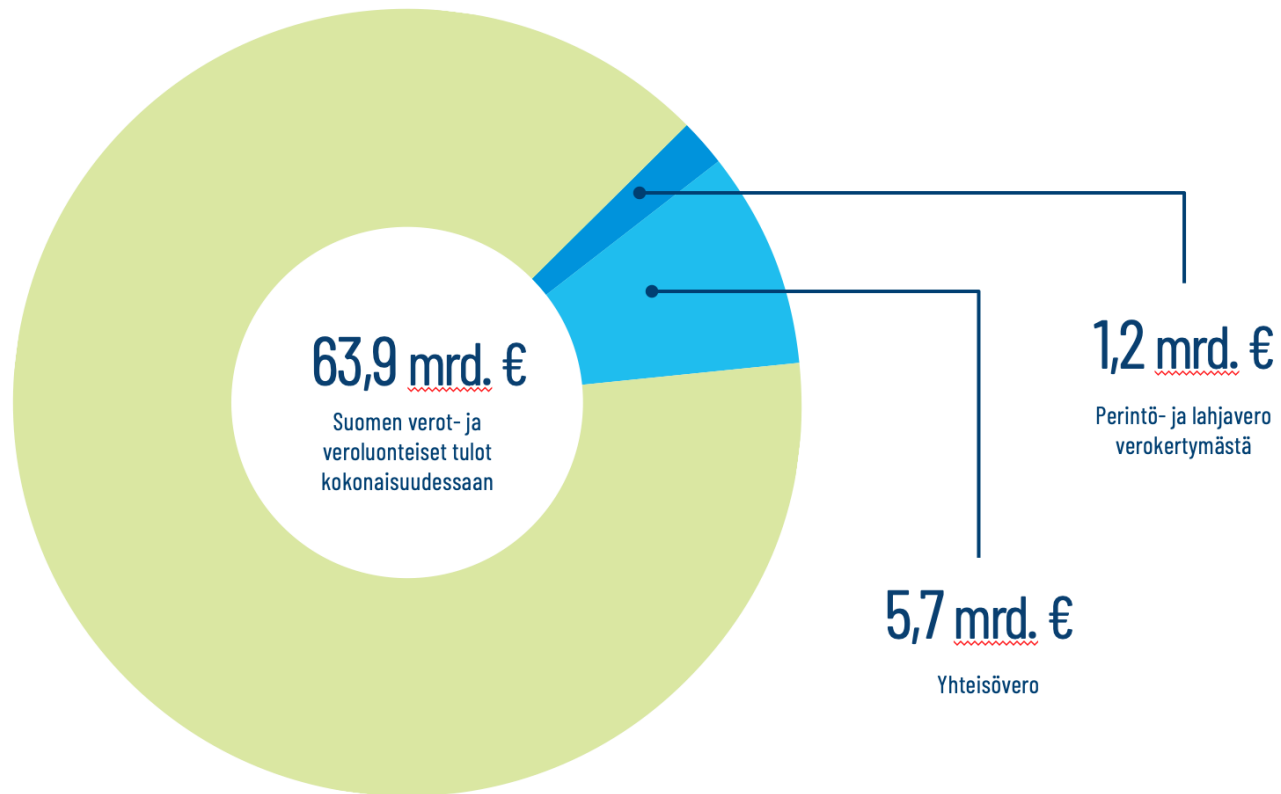

Perheyritysten liitto

- Luovutusvoittovero maksetaan silloin, kun siihen on olemassa rahavaroja.
- Vero tulee suunnitellusti ja odotetusti, ei yllättäen.
- Vero maksetaan todellisesta arvosta, joten arvostus on oikeudenmukainen.
- Luovutusvoittovero korvaa perintö- ja lahjaverosta tulevaa verotulojen menetystä suurimmalta osin.

Velkaantuva valtio voi kasvattaa verotuottoja myös veroja laskemalla

“Irlanti on osoittanut, että globalisaation ja ikääntymisen haasteisiin voidaan vastata myös alhaisen verotuksen strategialla.”

Risto. E. J. Penttilä